

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Transitie Diepe
Ondergrond

TER BESLISSING

Datum

10 september 2024

Kenmerk

PDGGO-DTDO / 86936622

nota

Beslisnota Kamerbrief motie Postma CCS

Kopie aan

Parafenroute

Bijlage(n)

1. Kamerbrief reactie motie-Postma CCS

Aanleiding

Op 26 september 2024 staat het Commissiedebat over Carbon Capture en Storage (CCS) ingepland. Na het Commissiedebat over de Europese mededelingen EU-klimaatdoel 2040 en de mededeling over de Europese koolstofstrategie, (CD d.d. 21/03) is een motie aangenomen van het lid Postma (NSC) met het verzoek aan de regering om een strategie te ontwikkelen voor de inzet van Nederland als het gaat om CCS in relatie tot de EU-mededeling over de EU-strategie voor industrieel koolstofbeheer. De Kamer heeft u verzocht de reactie op deze motie voorafgaand van het commissiedebat op 26 september aan de Kamer te verzenden.

In de bijlage vindt u de Kamerbrief met een reactie op de motie.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd akkoord te gaan met het versturen van deze Kamerbrief.

Kernpunten

- In de brief wordt het ingezette beleid en de behaalde resultaten op CCS in Nederland tot nu toe beschreven.
- Verder wordt uitgelegd hoe de doorontwikkeling van CCS voor Nederland een kans biedt voor groene groei in Nederland.
- U duidt de nieuwe beleidskaders die de EU voor CCS geïntroduceerd heeft: de Net Zero Industry Act (NZIA) van 28 juni 2024, en de mededeling inzake de EU-strategie voor industrieel koolstofbeheer van 6 februari 2024.
- NZIA legt verplichting op olie- en gasproducenten om 50 megaton per jaar aan injectiecapaciteit te realiseren in 2030. Een nieuwe verplichting voor 2040 is ook mogelijk.
- De EU koolstofbeheerstrategie geeft een indicatie van de opgave voor EU koolstofbeheer. U benadrukt dat deze mededeling echter geen bindende doelstellingen omvat voor CO₂-afvang of -opslag voor lidstaten in 2040 of

2050. De Commissie concludeert, op basis van een effectbeoordeling, dat er rond 2040 circa 280 megaton fossiele en niet-fossiel CO₂ moet worden afgevangen. In 2050 gaat de totale CO₂-opslag behoefte omhoog naar 450 megaton. De Commissie constateert dat er in 2040 jaarlijks ongeveer 250 megaton injectiecapaciteit beschikbaar zou moeten zijn binnen de hele Europese Economische Ruimte.

- U zet de inzet van Nederland in Europa uiteen voor een concurrerend, duurzaam en rechtvaardig Europees CCS-beleid. Ten aanzien van de nog te ontwikkelen doelen en verplichtingen voor 2040 en daarna zet Nederland zich in voor: (1) opschaling van de Europese markt voor CCS, (2) een evenwichtige en haalbare geografische spreiding van CO₂-opslagcapaciteit, (3) voorkomen van een fossiele lock-in, en (4) een eerlijke verdeling van de kosten, met als uitgangspunt: de vervuiler betaalt.

Toelichting

- Nederland is een van de koplopers in CCS in Europa en in de wereld. Het Porthosproject in Nederland zal het eerste project binnen de Europese Unie zijn dat operationeel wordt. Buiten de EU zijn er in o.a. Australië, de VS, Canada en Noorwegen grootschalige commerciële CCS-projecten operationeel en een in ontwikkeling.
- CCS kan bijdragen aan het realiseren van de klimaatdoelstellingen, zowel t.a.v. emissiereductie als bij het bereiken van koolstofverwijdering.
- Naast de Europese mededelingen EU-klimaatdoel 2040 en de mededeling over de Europese koolstofstrategie, is de *Net-Zero Industry Act*, een recent van kracht geworden EU-verordening, zeer relevant. De artikelen over CCS bevatten een verplichting voor olie- en gas-producerende bedrijven om CO₂-opslagcapaciteit te realiseren. Dit geeft impuls aan de CCS-markt.
- De Europese Commissie heeft aangekondigd om met voorstellen te komen voor regelgeving omtrent CO₂-transport met als doel de benodigde opschaling van de CO₂-infrastructuur te ondersteunen.
- De Nederlandse CCS-markt is tot op heden een business-to-business markt, en deze markt is nog volop in ontwikkeling.
- CCS is essentieel om de 2030 doelstellingen op het gebied van de verduurzaming van de industrie te halen. In april 2024 heeft uw voorganger aangekondigd een gezamenlijke publiek-private task force op te richten om te kijken welke knelpunten en mogelijk maatregelen er zijn om te komen tot een finaal investeringsbesluit voor de CCS-keten rondom het Aramisproject.
- Na het Commissiedebat over de Europese mededelingen EU-klimaatdoel 2040 en de mededeling over de Europese koolstofstrategie, (CD d.d. 21/03) is een andere motie¹ aangenomen van het lid Kröger (PvdA Groen Links) en het lid Teunissen (PvdD), met het verzoek aan de regering om in Europa te pleiten voor gemeenschappelijke Europese definities van CCS, CCU en CDR, en een verzoek aan de regering om in Europa te pleiten voor regulering van deze technieken, waarbij nadrukkelijk wordt gekeken naar de klimaatimpact over de gehele koolstofketen en waarbij reductie niet inwisselbaar mag zijn voor verwijdering.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2023–2024, 31 793, nr. 265.

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Kenmerk

PDGGO-DTDO / documentId

- In de Kamerbrief ter beantwoording van de motie Postma wordt ingegaan op het risico van fossiele lock-in. Daarmee wordt ten dele voldaan aan de motie Kröger/Teunissen. De motie- Kröger/Teunissen vraagt tevens om een inzet die reeds bestaat. Zo wordt gevraagd om een eensluidende Europese definitie van CCS. Deze definitie is echter al vastgelegd in de CCS-richtlijn. De motie Kröger/Teunissen betreft ook een veel breder vraagstuk, dat aan meerdere beleidsterreinen raakt, zoals koolstofverwijdering en verduurzaming van koolstofgebruik (in kader van circulaire economie). Aan een Routekaart koolstofverwijdering wordt reeds gewerkt, parallel met het Klimaatplan. Deze worden naar verwachting in voorjaar 2025 gepubliceerd. Daarmee wordt dan volledig aan de motie Kröger/Teunissen voldaan.